

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Δικαστήριο: **ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ**

Τόπος: **ΑΘΗΝΑ**

Αριθ. Απόφασης: **1492**

Έτος: **2000**

Κείμενο Απόφασης

Αριθμός 1492/2000

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ

ΤΜΗΜΑ Ε΄

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του την 26η Ιανουαρίου 2000, με την εξής σύνθεση : Στυλιανός Σαρηβαλάσης, Σύμβουλος της Επικρατείας, Προεδρεύων, σε αναπλήρωση του Προέδρου του Τμήματος, που είχε κώλυμα, Σωτήριος Ρίζος, Αγγελική Θεοφιλοπούλου, Σύμβουλοι, Βαρβάρα Καμπίτση, Όλγα Παπαδοπούλου, Πάρεδροι. Γραμματέας ο Βασίλειος Μαντζουράνης.

Δ ι ά να δικάσει την από 27 Νοεμβρίου 1996 αίτηση:

τ η ς Ευμορφίλης Κόκκαλη, κατοίκου Αθηνών, οδός Χ. Τ. αριθμός 31, η οποία δεν παρέστη, αλλά ο δικηγόρος που υπογράφει την αίτηση νομιμοποιήθηκε με συμβολαιογραφικό πληρεξούσιο,

κ α τ ά τ ω ν : 1) Υπουργού Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων, 2) Υπουργού Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και 3) Κοινότητας Θρακομακεδόνων, οι οποίοι δεν παρέστησαν.

Με την αίτηση αυτή η αιτούσα ζητεί να ακυρωθεί η υπ' αριθμ. 122/1996 απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Κοινότητας Θρακομακεδόνων ληφθείσης κατά την συνεδρίασιν της 15-10-1996 και κάθε άλλη συναφής πράξη ή παράλειψη της Διοικήσεως.

Η εκδίκαση άρχισε με την ανάγνωση της εκθέσεως του Εισηγητού, Συμβούλου Σωτηρίου Ρίζου.

Μετά τη δημόσια συνεδρίαση το δικαστήριο συνήλθε σε διάσκεψη σε αίθουσα του δικαστηρίου,

Ε ί δ ε τ α σ χ ε τ ι κ ά γ γ ρ α φ α κ α ι

ε σ κ έ φ θ η κ α τ ά τ ο ν ό μ ο

1. Επειδή, για την άσκηση της κρινομένης αιτήσεως κατεβλήθησαν τα νόμιμα τέλη και το παράβολο (αριθμοί γραμματίων 5839987, - 8/1996 και 2919886, 7932830/1996).

2. Επειδή, με την ως άνω αίτηση ζητείται η ακύρωση της υπ' αριθμ.

122/15.10.1996 αποφάσεως του Κοινοτικού Συμβουλίου της Κοινότητας Θρακομακεδόνων (Αττικής), με την οποία απεφασίσθη η τροποποίηση της υφισταμένης υψομετρικής μελέτης για τμήμα της οδού Δημητρίου Πολιορκητού μήκους περίπου 330 μέτρων, περιλαμβανόμενο μεταξύ των καθέτων προς αυτήν οδών Κρουσόβου και Ορφέως. Με την επίδικη τροποποίηση, καθ' ο μέρος αφορά το ακίνητο της αιτούσης, προσδιορίσθηκε η στάθμη της οδού σε ύψος ανώτερο της υφισταμένης πραγματικής καταστάσεως κατά 20 έως 30 εκατοστά του μέτρου περίπου.

3. Επειδή, στην καθ' ης Κοινότητα δεν επήλθε μεταβολή (μετατροπή, συγχώνευση κλπ.) με τον ν. 2539/1997 για την "Συγκρότηση της Πρωτοβάθμιας Τοπικής Αυτοδιοίκησης" (ΦΕΚ Α'244), όπως ρητώς ορίζεται στο άρθρο 1 παρ. 5.2 αυτού. Στην Κοινότητα δε αυτή επεδόθη νομίμως η πράξη του Προέδρου του Ε' Τμήματος περί ορισμού εισηγητού και δικασίμου (βλ. από 13.5.1997 αποδεικτικό επιδόσεως), συνεπώς νομίμως χωρεί η συζήτηση της υποθέσεως και απολειπομένης της Κοινότητας Θρακομακεδόνων.

4. Επειδή, ο καθορισμός της υψομετρικής στάθμης οδού, εφ' όσον γίνεται κατά τρόπο γενικό σε ορισμένη περιοχή ή οδό και ασυνδέτως προς την διαδικασία χορηγήσεως συγκεκριμένης οικοδομικής αδείας, συνιστά ρύθμιση του σχεδίου πόλεως. Συνεπώς, οι σχετικές πράξεις, εκδιδόμενες κατ' εφαρμογήν της πολεοδομικής εν γένει νομοθεσίας, υπάγονται στην αρμοδιότητα του Ε' Τμήματος (βλ. Σ.τ.Ε. 6500/1995, πρβλ. Σ.τ.Ε. 1692/1999).

5. Επειδή, στο άρθρο 24 παρ. 2 του Συντάγματος ορίζονται τα εξής : "1 ... 2. Η χωροταξική αναδιάρθρωσις της Χώρας, η διαμόρφωσις, η ανάπτυξις, η πολεοδόμησις και η επέκτασις των πόλεων και των οικιστικών περιοχών, τελεί υπό την ρυθμιστικήν αρμοδιότητα και τον έλεγχον του Κράτους επί τω τέλει της εξυπηρητήσεως της λειτουργικότητος και αναπτύξεως των οικισμών και της εξασφαλίσεως των καλλιτέρων δυνατών όρων διαβιώσεως". Εξ άλλου στο άρθρο 101 του Συντάγματος ορίζεται ότι: "1. Η διοίκησις του Κράτους οργανούται κατά το αποκεντρωτικόν σύστημα. 3. Τα περιφερειακά κρατικά όργανα έχουν γενικήν αποφασιστικήν αρμοδιότητα επί των υποθέσεων της περιφέρειας των ...", στο δε άρθρο 102 ότι : "1. Η διοίκησις των τοπικών υποθέσεων ανήκει εις τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως, των οποίων την πρώτην βαθμίδα αποτελούν οι δήμοι και οι κοινότητες. Αι λοιπαί βαθμίδες ορίζονται διά νόμου 2 ... 3 ... 5. Το Κράτος ασκεί εποπτείαν επί των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοικήσεως ...". Από τον συνδυασμό των ανωτέρω συνταγματικών διατάξεων προκύπτουν τα εξής : Το ισχύον Σύνταγμα εκκινεί από την σαφή διάκριση μεταξύ Κράτους και οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως. Το Κράτος έχει κατ' αρχήν γενική αρμοδιότητα διοικήσεως των υποθέσεων της χώρας, σε αυτήν δε περιλαμβάνεται και η εποπτεία επί των

οργανισμών τοπικής αυτοδιοικήσεως. Των τελευταίων η αρμοδιότητα αφορά στη διοίκηση των υποθέσεων που έχουν τοπικό χαρακτήρα, ανακύπτουν δηλαδή στα χωρικά τους πλαίσια και συγχρόνως δεν έχουν επιρροή σε ολόκληρη τη χώρα ή στα εθνικά συμφέροντα. Με τις διατάξεις του άρθρου 24 του Συντάγματος ανατίθεται ευθέως στο Κράτος η αρμοδιότητα της χωροταξίας και της πολεοδομίας για όλο τον εθνικό χώρο, προκειμένου να επιτευχθεί κατά τρόπο ενιαίο η ορθολογική ανάπτυξη των οικισμών και η καλλίτερη δυνατή διαβίωση των ανθρώπων. Σύμφωνα με τη διάταξη αυτή ο χωροταξικός και ο πολεοδομικός σχεδιασμός, στον οποίο προδήλως δεν περιλαμβάνεται και η εφαρμογή του σχεδίου (πράξεις αναλογισμού, πράξεις εφαρμογής, έκδοση οικοδομικών αδειών) ανατίθεται ως αποστολή στο Κράτος (βλ. Σ.τ.Ε. 563/1979, 2774/1998 Π.Ε. 2/1996, 508/1997), το οποίο, ασκώντας την νομοθετική εξουσία, οφείλει να θεσπίζει εκάστοτε το πλαίσιο των κανόνων δικαίου που ρυθμίζουν τα αντικείμενα αυτά, ασκώντας δε την διοικητική του λειτουργία (κεντρική ή περιφερειακή) υποχρεούται να καταρτίζει τα κατά την επιστήμη της χωροταξίας και πολεοδομίας ενδεικνυόμενα σχέδια (χωροταξικά σχέδια και σχέδια πόλεων). Την αποστολή του αυτή υποχρεούται το Κράτος να εκπληρώνει βάσει ορθολογικών και επιστημονικών κριτηρίων, αποκλείοντας επιρροές εκ μέρους ιδιωτικών συμφερόντων, που είναι ευχερέστερες στα στενά όρια των οργανισμών της τοπικής αυτοδιοικήσεως και χρησιμοποιώντας ενιαίο κριτήριο, που αποκλείει τον κίνδυνο διασπάσεως της ενότητας του σχεδιασμού στο χώρο. Επιφυλάσσεται, κατά τα ήδη κριθέντα (Σ.τ.Ε. 5935/1996, 2009/1997, 2775, 3692/1998 και Π.Ε. 491/1996, 377/1997 κ.ά.) στην Κεντρική Διοίκηση η αρμοδιότητα καταρτίσεως πολεοδομικών σχεδίων που είναι δυνατόν να θίξουν ευαίσθητα στοιχεία του περιβάλλοντος ή που αφορούν παραδοσιακούς οικισμούς, αρμοδιότητα που πρέπει να ασκείται με Προεδρικά Διατάγματα. Δεν είναι συνεπώς επιτρεπτό στο Κράτος να μεταβιβάζει καθ' οιονδήποτε τρόπο (δηλ. είτε με τυπικό νόμο είτε με κανονιστικές διοικητικές πράξεις) την άσκηση όλων ή μερικών από τις αρμοδιότητες αυτές στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως οιοδήποτε βαθμού (α' ή β' βαθμίδος, δήμους, κοινότητες, νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις), οι οποίες άλλωστε δεν θα ηδύναντο να χαρακτηρισθούν ως τοπικές υποθέσεις κατά το άρθρο 102 παρ. 1Α του Συντάγματος. Διότι από τη φύση τους οι σχεδιασμοί αυτοί, αφορώντες την μορφή των οικισμών και έχοντες ποικίλες επιδράσεις στο φυσικό και πολιτιστικό περιβάλλον έχουν γενικότερη σημασία που δεν περιορίζεται στον χώρο των ΟΤΑ αλλά εκτείνεται σε ολόκληρο τον εθνικό χώρο (Σ.τ.Ε. 2317/1999).

6. Επειδή, στο άρθρο 20 παρ. 1 του π.δ/τος της 3/22.4.1929 "περί γενικού οικοδομικού κανονισμού του Κράτους" (ΦΕΚ Α' 155) που διατηρήθηκε διαδοχικώς σε ισχύ με τα άρθρα 81 παρ. 2 του από 9.8/30.9.1955 β.δ/τος "περί Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού του Κράτους" (φ. 266), 128 παρ. 1 του ν.δ/τος 8/1973 "περί Γενικού Οικοδομικού Κανονισμού" (φ. 124) και 31 παρ. 3 του ν. 1577/1985 "Γενικός Οικοδομικός Κανονισμός" (φ. 210) ορίζεται ότι "η μελέτη του σχεδίου ρυμοτομίας και του συναφούς ειδικού οικοδομικού κανονισμού πρέπει να προβλέπη : ... Την υψομετρική διάταξιν των νέων οδών και πλατειών, ήτοι την θέσιν των αξόνων του οδικού δικτύου βάσει του οποίου θα καθορίζεται το κατώφλιον των εισόδων των οικοδομών εν σχέσει προς το φυσικόν έδαφος". Εξάλλου, στο άρθρο 4 του από 17.7/16.8.1923 ν.δ/τος "περί σχεδίων πόλεων, κωμών και συνοικισμών του Κράτους και οικοδομής αυτών" (φ. 228) προβλέπονται τα εξής : "1. Εφ' όσον εν τω

συγκεκριμένω σχεδίω δεν προβλέπεται υψομετρική θέσις των οδών, πλατειών κλπ. κοινοχρήστων χώρων, ως και των επί της επιφανείας του εδάφους βάσεων των εν γένει οικοδομών, περιτοιχισμάτων, ιδιωτικών πρασιών και κήπων, καθορίζεται αυτή δι' αποφάσεως του επί της συγκοινωνίας Υπουργού λαμβανόμενης μετά σύμφωνον γνώμην του Συμβουλίου των Δημοσίων Έργων. Κατά τον αυτόν τρόπον τροποποιούνται τα ανωτέρω υψομετρικά στοιχεία και μετά τον αρχικόν καθορισμόν των. 2. Η εφαρμογή των εγκεκριμένων σχεδίων επιτρέπεται μόνον μετά τον κατά τα ανωτέρω υψομετρικόν καθορισμόν ...". Τέλος, στην παράγραφο 3 του άρθρου 10 του προαναφερόμενου ν. 1577/1985, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 6 παρ. 10 του ν.

2052/1992 (φ. 94) ορίζεται ότι "τα ύψη στην πρόσοψη, για την εφαρμογή της παρ.

6α του άρθρου 9, μετρούνται από κάθε σημείο της ρυμοτομικής γραμμής στη στάθμη του οριστικά διαμορφωμένου πεζοδρομίου, όπως βεβαιώνεται από τον οικείο δήμο ή την κοινότητα ... Αν δεν υπάρχει οριστικά διαμορφωμένο πεζοδρόμιο, η στάθμη αυτή προκύπτει από την εγκεκριμένη υψομετρική μελέτη της οδού. Αν δεν υπάρχει υψομετρική μελέτη ή η υπάρχουσα χρειάζεται τροποποίηση, ο οικείος δήμος ή κοινότητα έχει υποχρέωση να καταρτίσει σχετική μελέτη κατά μήκος ενός τουλάχιστον οικοδομικού τετραγώνου. Σε περίπτωση αδυναμίας του δήμου ή της κοινότητας, η μελέτη συντάσσεται από ιδιώτη μηχανικό και εγκρίνεται από το δήμο ή την κοινότητα".

7. Επειδή, οι παρατεθείσες στην προηγούμενη σκέψη διατάξεις, με τις οποίες ανατίθεται άσκηση αρμοδιότητος (κατάρτιση υψομετρικής μελέτης οδού ή έγκριση τοιαύτης, συνταχθείσης από ιδιώτη) πολεοδομικού σχεδιασμού στους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοικήσεως πρώτου βαθμού, είναι ανίσχυρες ως αντιβαίνουσες στην προπαρατεθείσα διάταξη της παραγράφου 2 άρθρου 24 του Συντάγματος. Συνεπώς, η προσβαλλομένη απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Κοινότητας Θρακομακεδόνων Αττικής είναι παράνομη ως εκδοθείσα από αναρμόδιο όργανο και πρέπει να ακυρωθεί. Δ Ι Α Τ Α Υ Τ Α

Δέχεται την κρινόμενη αίτηση.

Ακυρώνει την από 15 Οκτωβρίου 1996 απόφαση του Κοινοτικού Συμβουλίου Θρακομακεδόνων (Αττικής).

Διατάσσει την απόδοση του παραβόλου και

Επιβάλλει την δικαστική δαπάνη της αιτούσης εκ δραχμών δέκα τεσσάρων χιλιάδων (14.000) στην Κοινότητα Θρακομακεδόνων.

Η διάσκεψη έγινε στην Αθήνα στις 31 Ιανουαρίου 2000 και η απόφαση δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση της 19ης Απριλίου 2000.

Ο Προεδρεύων Σύμβουλος Ο Γραμματέας

Στυλιανός Σαρηβαλάσης Βασίλειος Μαντζουράνης

ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΛΑΟΥ

Εντέλλεται προς κάθε δικαστικό επιμελητή να εκτελέσει όταν του το ζητήσουν την παραπάνω απόφαση, τους Εισαγγελείς να ενεργήσουν κατά την αρμοδιότητά τους και τους Διοικητές και τα άλλα όργανα της Δημόσιας Δύναμης να βοηθήσουν όταν τους ζητηθεί.

Η εντολή πιστοποιείται με την σύνταξη και την υπογραφή του παρόντος. Αθήνα,

.....

Ο Πρόεδρος του Ε΄Τμήματος Η Γραμματέας του Ε΄Τμήματος

Αριθμός 1492/2000